

OPROEP EXPERTISENETWERKEN CULTUUREDUCATIE (ENCE)

Om de wederzijdse samenwerking tussen regionale partners in de drie sectoren cultuur, jeugd en onderwijs te stimuleren lanceren Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, een oproep voor ExpertiseNetwerken CultuurEducatie (ENCE). Daarmee willen zij de expertiseopbouw en –uitwisseling en de complementariteit van vraag en aanbod inzake cultuureducatie op regionaal niveau bevorderen.

1. Situering

Met de oprichting van Expertisenetwerken CultuurEducatie (ENCE) geven ministers Schauvliege en Smet gevolg aan een van de acties geformuleerd binnen hun gemeenschappelijke conceptnota cultuureducatie [Groeien in cultuur](#). Deze nota, die op 20 januari 2012 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd, schetst de contouren van een gemeenschappelijk strategisch beleidskader én een eerste actieplan. Alle acties hebben tot doel kinderen en jongeren alle kansen te bieden om hun creatieve talenten te ontwikkelen, en bijgevolg een levendige wisselwerking tussen de cultuur-, jeugd- en onderwijspraktijk mogelijk te maken.

De overheid streeft naar een **lerend, wederkerig, evenwichtig gespreid net van regionale expertisenetwerken over de Vlaamse provincies en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad**. Deze ENCE werken onderling en met de ankerpunten cultuureducatie op Vlaamse niveau, i.e. ACCE (Vlaams ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media) en CANON Cultuurcel (Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming), samen.

Er wordt voorzien in een **jaarlijkse ondersteuning** – mits positieve tussentijdse evaluatie – gedurende een **proefperiode**, die **3 jaar** bestrijkt en loopt van 1 september 2012 tot en met 31 augustus 2015. De jaarlijkse ondersteuning gebeurt binnen de goedgekeurde budgettaire ruimte.

Het ENCE dat in aanmerking wil komen voor ondersteuning zal een subsidieaanvraag indienen op basis van deze oproep.

2. Aan welke inhoudelijke vereisten moet een ENCE voldoen?

Binnen een regionale context en met betrokkenheid van actoren uit de sectoren cultuur, jeugd en onderwijs werken de ENCE aan de **opbouw en uitwisseling van expertise**, en aan de **afstemming van vraag en aanbod** m.b.t. cultuureducatie. Een ENCE mag dus niet louter een verzameling zijn van mogelijke partners in het domein van cultuureducatie, maar vertrekt van een **gedeeld en gemeenschappelijk gedragen project**. Een ENCE heeft een uitgesproken inhoudelijke doelstelling.

De verschillende ENCE werken onderling en met de cultuureducatieve ankerpunten bij de Vlaamse overheid – ACCE en CANON Cultuurcel – samen op basis van **complementariteit**; bedoeling is dat zij onderling en in verhouding tot wat op Vlaams niveau gebeurt versterkend werken.

3. Welke schaalgrootte heeft een ENCE?

De netwerken zijn vrij hun precieze geografische actieradius zelf te bepalen, al dient deze het lokale niveau (stad of gemeente) te overstijgen en zich te situeren op een **bovenlokaal/regionaal** niveau. Zo willen we **ruimte** laten voor regionale **verschillen**.

Bij de jurering van de ingediende voorstellen is de grootte van de voorgestelde samenwerking één van de gehanteerde criteria.

4. Welke partners heeft een ENCE?

ENCE zetten samenwerking op tussen verschillende partners uit de **sectoren cultuur, jeugd en onderwijs**. Ze gaan hierbij uit van **wederkerigheid** tussen de partners uit die drie sectoren. Hierbij een – niet-exhaustieve – opsomming van mogelijke spelers:

- **Cultuur**: cultuureducatieve organisaties, kunsten- en erfgoedinstellingen, organisaties voor sociaal-cultureel werk, amateurkunstenorganisaties, cultuurcentra, gemeenschapscentra, bibliotheken, lokale cultuurdiensten, cultuurschakels dynamo3...
- **Jeugd**: (cultuureducatieve) jeugdverenigingen, lokale en provinciale jeugddiensten, jeugdprogrammatoren...
- **Onderwijs**: pedagogische begeleidingsdiensten, academies van het Deeltijds Kunstonderwijs, lerarenopleidingen en andere opleidingen uit het Hoger Onderwijs, (dynamo)scholen uit het leerplichtonderwijs...

De kern van een netwerk is zijn **openheid** naar en aandacht voor deze potentiële partners. We hanteren daarbij het perspectief van een **groeïend** netwerk, dat niet meteen met alle mogelijke partners begint, maar dat **gefaseerd** en **gericht uitbreiding** zoekt. Tussen de verschillende partners kunnen verschillende niveaus van betrokkenheid en engagement bestaan. Het netwerk streeft een **evenwichtige vertakking** na in de 3 betrokken sectoren.

In de subsidieaanvraag geeft de kandidaat een overzicht van de huidige en gewenste participatie van de partners uit de drie sectoren en van de manier waarop hij deze gewenste situatie wil realiseren.

5. Wie coördineert het ENCE en wat omvat deze coördinatie?

Binnen een regionale context neemt één partner de coördinatie van het ENCE op zich. Deze coördinerende partner kan zich in elkeen van de drie betrokken sectoren bevinden. Voor deze coördinatieopdracht ontvangt deze partner Vlaamse subsidies. In ruil is hij verantwoordelijk voor de subsidievraag, voor de werking van en rapportering over het ENCE, en voor de afstemming van deze werking met het Vlaamse niveau.

Het is deze coördinerende partner die in het subsidiebesluit vermeld zal worden als begunstigde en die als contactpersoon zal optreden voor het ENCE.

6. Welke concrete taken vervult een ENCE?

ENCE werken op regionaal niveau aan de **expertiseopbouw en -uitwisseling** en de **afstemming van vraag en aanbod** inzake cultuureducatie tussen de sectoren cultuur, jeugd en onderwijs.

Dit betekent dat zij onder meer werken aan:

- o de *uitwisseling, documentatie en ontsluiting* van de inhoudelijke expertise (o.a. goede praktijken) tussen organisaties en instellingen uit de 3 sectoren;
- o de *verhoging* van de expertise van cultuureducatieve professionals uit de betrokken sectoren;
- o de *afstemming* van vraag en aanbod m.b.t. cultuureducatie, met aandacht voor de laagdrempeligheid van dit aanbod, het dekken van de behoeften en het tegengaan van versnippering;
- o de *uitwerking en verspreiding* van kwaliteitsverhogende initiatieven m.b.t. het cultuureducatieve aanbod.

Om de kansen op succesvolle **regionale inbedding** van een ENCE te garanderen, laat deze oproep de **verdere concretisering** van deze doelstellingen over aan het ENCE zelf. Het ENCE ontwikkelt acties in afstemming met de entiteiten die op Vlaams niveau werken aan cultuureducatie (ACCE en CANON Cultuurcel).

Iedere kandidaat wordt uitgenodigd om in de subsidieaanvraag een concreet actieplan weer te geven. De kwaliteit van dit concrete voorstel is een criterium bij de jurering van de voorstellen.

7. Wat wordt verwacht van de afstemming tussen ENCE en het Vlaamse niveau?

De werking van de ENCE vindt een evenwicht tussen de regionale inbedding en de **complementariteit** met de diverse acties die op Vlaams niveau worden ontwikkeld. We gaan uit van een **wederzijds versterkende werking** en niet van een concurrentiemodel.

Zo streeft het ENCE een goede afstemming na met de diverse initiatieven die ACCE en CANON Cultuurcel ontwikkelen en door de verschillende ministers ondersteund worden (www.dynamo3.be, Cultuur in de Spiegel, initiatieven rond dataverzameling en –ontsluiting op Vlaams niveau, CultuurEducatie Netwerk Lerarenopleidingen, initiatieven van de steunpunten...).

Omgekeerd streven de ankerpunten op Vlaams niveau naar een brede (Vlaamse en internationale) ontsluiting van de relevante projecten en resultaten die de ENCE ontwikkelen.

In hun subsidieaanvraag geven de kandidaten weer hoe zij deze **complementariteit** willen realiseren.

8. Op basis van welke criteria zal de subsidieaanvraag worden beoordeeld?

Om in aanmerking te komen voor subsidiëring, moet het ENCE gesitueerd zijn **in het Nederlandse taalgebied of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad**.

Een subsidieaanvraag zal worden getoetst aan de **volgende criteria**:

1. kwaliteit van visie & aanpak

- de kwaliteit van de visie op cultuureducatie (in verhouding tot het strategisch beleidskader cultuureducatie op Vlaams niveau zoals geformuleerd in 'Groeien in cultuur');
- de kwaliteit van de visie op de expertiseontwikkeling tussen de sectoren cultuur, jeugd en onderwijs, en de mate waarin het voorstel uitgaat van een wederkerige aanpak;
- de mate van concretisering van de doelstellingen 'expertise-opbouw en –uitwisseling' en 'afstemming van vraag en aanbod';

- de kwaliteit en effectiviteit van de voorgestelde aanpak (fasering, organisatie, timing, realistische inschatting van mogelijke knelpunten...);
- de doelmatigheid van de begroting.

2. kwaliteit van de coördinatie, samenstelling en wijze van samenwerking

- de expertise van de coördinerende instantie m.b.t. netwerking en cultuureducatie;
- de visie op de coördinatie, samenwerking met de ankerpunten cultuureducatie op het Vlaamse niveau en de manier waarop de kandidaat concreet wil samenwerken m.b.t. de concrete acties van deze ankerpunten.
- de representativiteit van de partners uit de sectoren cultuur, jeugd en onderwijs en het plan van aanpak om deze partnerschappen op een evenwichtige manier uit te breiden;
- de geografische schaalgrootte van de voorgestelde werking.

Daarnaast zal er bij de globale beoordeling van de subsidieaanvragen rekening gehouden worden met:

- a) een **evenwichtige spreiding** van ENCE over Vlaanderen en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad;
- b) een **evenwichtige verankering**, zowel binnen grootstedelijke als landelijke context.

9. Is er een maximumbudget? Hoe en wanneer wordt de subsidie uitbetaald?

Voor de opstart van de eerste proefnetwerken is een jaarlijkse ondersteuning van maximaal €50.000 per ENCE voorzien gedurende de proefperiode van drie jaar, dit onder voorbehoud van goedkeuring van de nodige begrotingskredieten.

Indien de subsidieaanvraag wordt goedgekeurd, wordt de jaarlijkse subsidie in een ministerieel besluit bepaald en als volgt uitbetaald:

- een **voorschot** van 80% wordt uitbetaald onmiddellijk na de ondertekening van het subsidiebesluit;
- een **saldo** van 20% wordt uitbetaald nadat de administratie heeft vastgesteld dat de voorwaarden waaronder de subsidie toegekend werd, nageleefd werden, en dat de subsidie aangewend werd voor de doeleinden waarvoor ze werd verleend.

Dit laatste moet blijken uit het **werkingsverslag** en het **financieel verslag**, die jaarlijks – telkens 2 maanden voor afloop van het resp. proefjaar – worden overgemaakt aan het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (ACCE) en aan het Agentschap voor Onderwijscommunicatie (CANON Cultuurcel).

Dit werkingsverslag vormt tevens de basis voor een **inhoudelijke evaluatie**. Indien deze positief is, wordt overgegaan tot **verlenging van de subsidie**. Bij een aanvankelijke negatieve evaluatie, kan – mits bijsturing van het actieplan voor de volgende periode – alsnog overgegaan worden tot verlenging van de subsidie.

Enkel de **projectgerelateerde loon- en werkingskosten** die gemaakt zijn in de looptijd van het project en na de toekenning van het subsidiebedrag komen in aanmerking.

Als de nettokosten – dat zijn de aangetoonde kosten, verminderd met de uit de realisatie van het netwerk voortvloeiende inkomsten – minder bedragen dan de ontvangen subsidie, wordt het verschil teruggevorderd.

10. Concreet: waar, wanneer en hoe dient u een subsidieaanvraag in? Hoe verloopt de procedure en verdere timing?

Kandidaten dienen hun subsidieaanvraag in **vóór 11 juni 2012 om 9u**, en dit in **twee exemplaren**: schriftelijk (per aangetekende brief of tegen ontvangstmelding), én elektronisch op het volgende adres:

*Oproep ENCE
t.a.v. Marijke Verdoodt (ACCE) & Brecht Demeulenaere (CANON)
p/a Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media
Arenbergstraat 9
1000 Brussel
tel. 02 553 69 98 / 05 553 99 29*

De aanvrager moet een **rechtspersoon** zijn **zonder commercieel karakter**.

Het aanvraagdossier bevat minstens volgende elementen:

- **administratieve** gegevens: minstens de identificatiegegevens van de coördinerende organisatie (incl. contactpersoon), het ondernemingsnummer en het rekeningnummer waarop de toegekende subsidie gestort mag worden;
- de **visie** op:
 - o cultuureducatie (in verhouding tot het strategisch beleidskader cultuureducatie);
 - o expertiseontwikkeling en netwerking tussen de sectoren onderwijs, cultuur en jeugd;
 - o operationalisering van de vooropgestelde doelstellingen in concrete taken en acties;
 - o samenwerking met de cultuureducatieve ankerpunten (ACCE en CANON Cultuurcel) op het Vlaamse niveau en de manier waarop de kandidaat concreet wil samenwerken m.b.t. de concrete acties van deze ankerpunten;
- een concreet, gefaseerd en SMART geformuleerd **actieplan** voor de volledige proefperiode (3 jaar);
- een gedetailleerde **begroting** met inkomsten en uitgaven, waarbij duidelijk de andere verwachte inkomsten (naast de Vlaamse subsidie) worden aangegeven;
- een overzicht van eventueel gerealiseerde initiatieven en opgebouwde **expertise** van de coördinerende instantie van het ENCE m.b.t. netwerking en cultuureducatie (voeg zo nodig C.V.'s van de concrete medewerker(s) toe);
- de **samenstelling**: een overzicht van de huidige betrokken partners en contactpersonen uit de diverse sectoren, met een omschrijving van hun precieze rol in het ENCE (incl. die van coördinator) + indien relevant een concreet plan van aanpak om deze partnerschappen op een evenwichtige manier uit te breiden;
- de **regionale inbedding** van de kandidaat en de geografische **schaalgrootte** van de voorgestelde werking.

Een intern samengestelde jury binnen de Vlaamse ministeries van Cultuur, Jeugd, Sport en Media en van Onderwijs en Vorming, waarvan het secretariaat wordt waargenomen door ACCE en CANON, formuleert vervolgens op basis van de criteria een gezamenlijk advies aan de bevoegde ministers. Dit advies houdt ook rekening met een evenwichtige spreiding over Vlaanderen van het geheel van ondersteunde initiatieven.

Op basis van het advies van de jury nemen de bevoegde ministers een beslissing tot ondersteuning. De ondersteuning voor het eerste jaar start na de ondertekening van het subsidiebesluit.